

De FOD Economie informeert u!

De innovatiepremie

Een eenvoudige en snelle manier om
jullie creatieve werknemers te belonen
met een 100 % nettopremie

De opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie bestaat erin de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat kader heeft de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid deze publicatie uitgegeven met de bedoeling toe te zien op het sensibiliseren van alle ondernemingen over de implementatie van de innovatiepremies om hun concurrentievermogen te verbeteren.

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>

tel. + 32 2 277 51 11

 facebook.com/FODEconomie

 [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

 youtube.com/user/FODEconomie

 linkedin.com/company/fod-economie

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Wettelijk depot: D/2017/2295/23

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Woord vooraf

Geachte lezer,

Innovatie in de ondernemingen is meer dan ooit noodzakelijk ter ondersteuning van hun concurrentievermogen. Dit wordt bovendien beschouwd als een essentiële factor voor een duurzame economische groei binnen de Europese Unie.

In deze context wil de federale regering de innovatiecultuur in de ondernemingen, kmo's inbegrepen, stimuleren.

O&O is een van de wegen die leidt naar innovatie, maar er zijn er andere. Elke werknemer, ongeacht zijn functie, opleiding of hiërarchische positie en ongeacht het feit of hij al dan niet onderzoeker is, kan immers via zijn innoverende voorstellen tot de competitiviteit van zijn onderneming bijdragen. Zo kan de innovatie betrekking hebben op producten, processen of diensten, maar eveneens op het efficiënte beheer van de productie of de werkomstandigheden.

Om deze reden heeft de regering besloten de toekenning van een innovatiepremie door de werkgever aan zijn creatieve werknemers aan te moedigen. Sinds 1 januari 2006 is deze premie vrijgesteld van belastingen en van sociale zekerheidsbijdragen.

Om van deze vrijstelling te profiteren, moet u geen lange administratieve procedures doorlopen. De daartoe uitgewerkte administratieve procedure verloopt vlot en gemakkelijk, en wordt in deze brochure voorgesteld.

Geert De Poorter
Directeur-generaal

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Inhoud

Woord vooraf	3
1. Wat is de innovatiepremie?	7
2. Wat wint de onderneming?	7
3. Wat wint de werknemer?	7
4. Voor welke ondernemingen?	8
5. Voor welke werknemers?	11
6. Voor welke innovaties?	11
6.1. Vanaf wanneer en tot wanneer is het een nieuwigheid?	11
6.2. Waar gaat de innovatie over?	12
6.3. Wat is de bron van de innovatie?	13
6.4. Welke meerwaarde?	16
7. Onder welke voorwaarden?	16
7.1. Aantal werknemers	17
7.2. Aantal werknemers per project	17
7.3. Bedrag per onderneming	17
7.4. Aantal premies per werknemer	18
7.5. Bedrag per werknemer	18
7.6. Voorbeelden	19

8. Hoe van de vrijstelling genieten?	19
8.1. De werknemers inlichten	20
8.2. Het formulier van de FOD Economie	20
8.3. Een e-mail naar de RSZ	22
9. Wat zijn de statistieken?	22
10. Nuttige adressen	24

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

1. Wat is de innovatiepremie?

De innovatiepremie is een 100 % nettopremie die door een werkgever toegekend en betaald wordt aan zijn creatieve werknemers.

De bijzonderheid van deze premie is **de volledige vrijstelling** ervan en het gemak en de snelheid van de procedure.

2. Wat wint de onderneming?

De onderneming betaalt geen sociale bijdrage op deze premie.

In het algemeen moet een onderneming meer dan 3.000 euro voorzien, opdat een van zijn werknemers een premie van 1.000 euro zou ontvangen.

Met de innovatiepremie betaalt ze 1.000 euro, wat meer dan twee derde winst betekent.

3. Wat wint de werknemer?

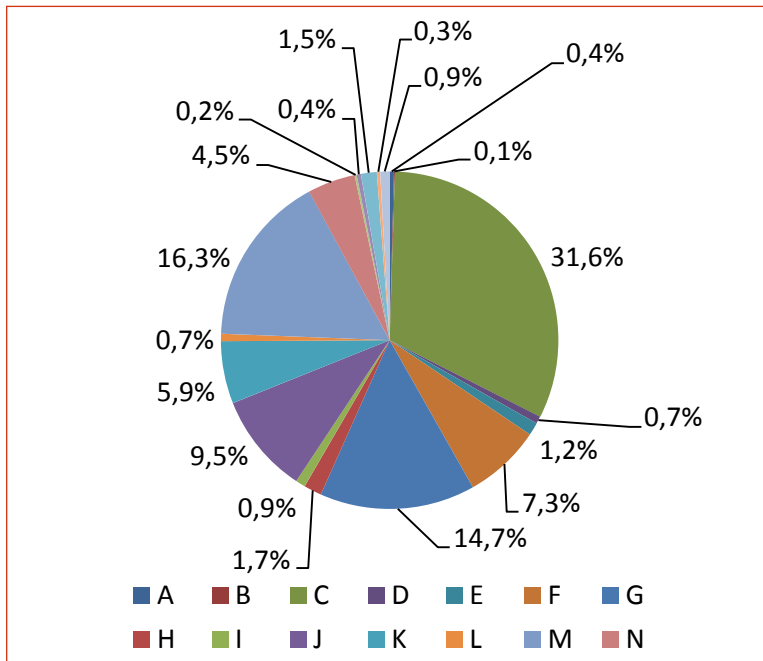
De werknemer betaalt geen sociale bijdrage noch een belasting op deze premie.

4. Voor welke ondernemingen?

Elke onderneming die onderworpen is aan de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, kan een innovatiepremie toekennen.

De statistieken tonen aan dat alle werkgevers kunnen profiteren van de vrijstelling van de innovatiepremies.

Figuur 1. Sectoren

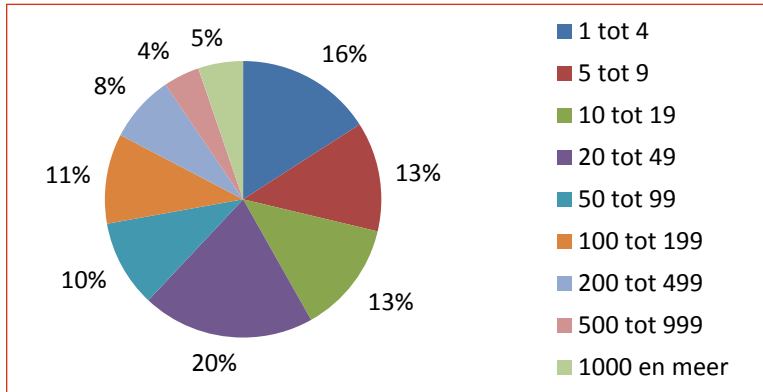

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

A	Landbouw, bosbouw en visserij	K	Financiële activiteiten en verzekeringen
B	Winning van delfstoffen	L	Exploitatie van en handel in onroerend goed
C	Industrie	M	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten
D	Productie en distributie elektriciteit / gas / stoom / gekoelde lucht	N	Administratieve en ondersteunende diensten
E	Productie en distributie water / Afval- en afvalwaterbeheer en sanering	O	Openbaar bestuur en defensie / verplichte sociale verzekeringen
F	Bouwnijverheid	P	Onderwijs
G	Groot- en detailhandel / Reparatie auto-moto	Q	Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverleningen
H	Vervoer en opslag	R	Kunsten, amusement en recreatie
I	Verschaffen van accommodatie en maaltijden	S	Overige diensten
J	Informatie en communicatie		

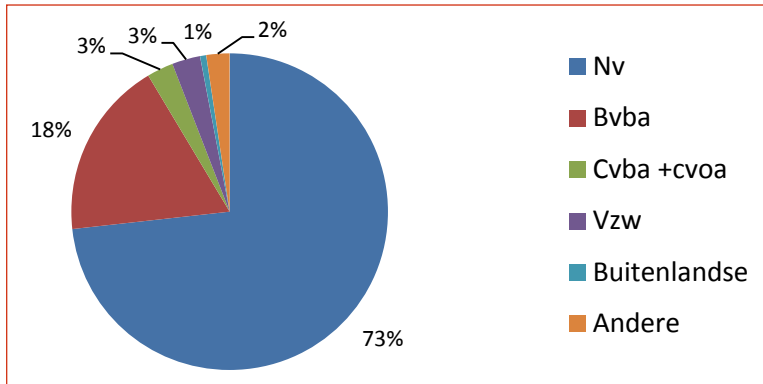
Bron: FOD Economie.

Figuur 2. Aantal werknemers

Bron: FOD Economie.

Figuur 3. Juridische vorm

Bron: FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

5. Voor welke werknemers?

Elke werknemer die aangeworven is via eender welke arbeidsovereenkomst met een in punt 4 vermelde onderneming, kan van een innovatiepremie genieten:

- onbepaalde duur,
- bepaalde duur,
- specifiek werk,
- werkstudent,
- enz.

Om een innovatiepremie te krijgen, moet een werknemer actief hebben deelgenomen aan het voorstel of aan de ontwikkeling van de innovatie.

11

6. Voor welke innovaties?

De innovatie is een nieuwigheid die een werkelijke meerwaarde betekent voor de normale activiteiten van de onderneming.

6.1. Vanaf wanneer en tot wanneer is het een nieuwigheid?

Om de vrijstelling van de innovatiepremie mogelijk te maken, moet het project waarvoor de premie toegekend wordt:

- in uitwerking zijn;
- in testuitvoering zijn;
- de voorbije 12 maanden definitief uitgewerkt zijn ;
- geleid hebben tot het indienen van een octrooiaanvraag of het toekennen van een octrooi in de afgelopen 12 maanden.

6.2. Waar gaat de innovatie over?

De innovatie kan betrekking hebben op producten, diensten, gereedschappen, fabricatieprocessen, andere werkprocessen of de arbeidsomstandigheden.

De innovatie kan gaan over een volledig nieuw concept of een verbetering van een bestaand concept.

De verbetering van het bestaande concept bestaat met name uit:

- ⇒ een nieuwe realisatie;
- ⇒ de toevoeging van een nieuwe functionaliteit;
- ⇒ een aanpassing die leidt tot een aanzienlijke prestatieverbetering;
- ⇒ de toepassing van gevallen die niet eerder overwogen werden;
- ⇒ samenvoeging met andere bestaande concepten.

Daarentegen kan de verbetering geen betrekking hebben op:

- ⇒ het gewoon kiezen van de beste oplossing op de markt;
- ⇒ het gewoon kiezen van de goedkoopste oplossing op de markt;
- ⇒ het eenvoudig toepassen van oplossingen die de stand van de techniek vertegenwoordigen;
- ⇒ het overeenstemmen met een norm of een regelgeving.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 1. Voorbeelden van innovaties

Innovatietype	Voorbeeld
Nieuw concept	Uitvinding van de telefoon
Nieuwe realisatie van een bestaand concept	Draadloze telefoon of gsm
Nieuwe functionaliteit	Sms
Verhoging van de performantie	3G → 4G → 5G
Fusie met andere bestaande concepten	Fototoestel op smartphone
Nieuwe toepassing / nieuwe markt	Gebruik van een smartphone als interactief hulpmiddel door het publiek van een seminarie

6.3. Wat is de bron van de innovatie?

De innovatie wordt door een of meerdere werknemer(s) van de onderneming uitgewerkt en voorgesteld, en niet door een derde partij.

Een deel van de uitwerking van het project mag worden uitbesteed als de vaardigheden niet intern beschikbaar zijn.

Illustratie 1. Interne innovaties

Kim nv
Klara ontwikkelt een nieuw product

> Kim nv mag een innovatiepremie aan Klara toekennen

Lisa nv
Leen past de productielijnen aan voor de vervaardiging van een product

> Lisa nv mag een innovatiepremie aan Leen toekennen

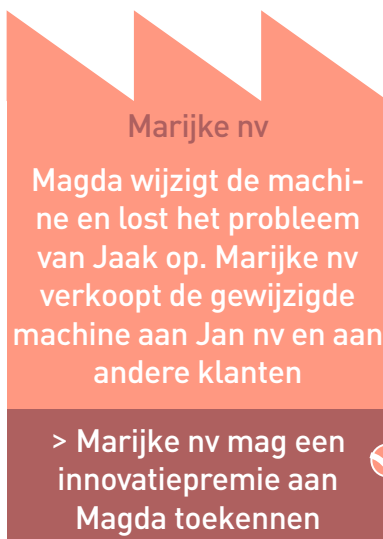
14

Illustratie 2. Oplossing van een probleem door een leverancier

Jan nv
Jaak vraagt aan Marijke nv, de fabrikant van de machine, om een probleem op te lossen voor de vervaardiging van een product

> Jan nv mag geen innovatiepremie aan Jaak toekennen

Marijke nv
Magda wijzigt de machine en lost het probleem van Jaak op. Marijke nv verkoopt de gewijzigde machine aan Jan nv en aan andere klanten

> Marijke nv mag een innovatiepremie aan Magda toekennen

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Illustratie 3. Aanpassing door een klant gevraagd

Pol nv
Pieter verbetert de prestaties van een product. De verbetering betreft een orgaan voorzien door Gerda nv

> Pol nv mag een innovatiepremie aan Pieter toekennen

Gerda nv
Guido wijzigt het orgaan volgens de nauwkeurige aanwijzingen van Pieter

> Gerda nv mag geen innovatiepremie aan Guido toekennen

Illustratie 4. Samenwerking klant-leverancier

Alexander nv
Albert verbetert een productdeel van een product, in samenwerking met Stijn van Saskia nv die het betrokkene nevenproduct levert

> Alexander nv mag een innovatiepremie aan Albert toekennen

Saskia nv
Stijn verbetert een productdeel in samenwerking met Albert van Alexander nv die het in een van zijn producten integreert

> Saskia nv mag een innovatiepremie aan Stijn toekennen

6.4. Welke meerwaarde?

De meerwaarde heeft betrekking op de normale activiteiten van de onderneming en is van diverse aard:

- techniek,
- economie,
- productiviteit,
- leefmilieu,
- organisatie,
- welzijn op het werk,
- enz.

7. Onder welke voorwaarden?

De premie vervangt geenszins het loon of een andere vorm van vergoeding.

Ze wordt enkel toegekend aan werknemers die aangeworven zijn in het kader van een arbeidsovereenkomst.

Drempels voor het aantal werknemers en de bedragen van de premies mogen niet overschreden worden. Ze worden beschreven in punten 7.1 tot 7.5.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

7.1. Aantal werknemers

De premie is van toepassing op maximum 10 % van de werknemers.

Niettemin, in de ondernemingen die minder dan 30 personen tewerkstellen, bedraagt dit maximum 3 personen.

Bij overschrijding zal de RSZ de toepassing van de maatregel op alle premies van de werkgever van dat werkjaar (kalenderjaar) weigeren.

7.2. Aantal werknemers per project

De premie wordt toegekend aan maximum 10 werknemers per innovatieproject.

Bij overschrijding zal de RSZ de toepassing van de maatregel op alle premies met betrekking tot dat project weigeren.

7.3. Bedrag per onderneming

Het totale bedrag van de uitbetaalde premies mag niet groter zijn dan 1 % van de brutoloonmassa van de werkgever per kalenderjaar. Het betreft alle vormen van loon waarop de gewone RSZ-bijdragen verschuldigd zijn.

Bij overschrijding zal de RSZ de toepassing van de maatregel op alle premies van de werkgever voor dat werkjaar (kalenderjaar) weigeren.

7.4. Aantal premies per werknemer

Een werknemer mag meerdere premies ontvangen. Per kalenderjaar mag het totale bedrag van zijn premies evenwel het maximale bedrag per werknemer niet overschrijden.

7.5. Bedrag per werknemer

Het totaal ontvangen bedrag per werknemer tijdens eenzelfde kalenderjaar mag zijn maandelijkse brutobezoldiging niet overschrijden.

Bij overschrijding zal de RSZ de toepassing van de maatregel op alle premies van de werknemer voor dat werkjaar (kalenderjaar) weigeren.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

7.6. Voorbeelden

Tabel 2. Voorbeelden van drempels

	Voorbeeld 1	Voorbeeld 2	Voorbeeld 3
Aantal werknemers van de werkgever	50	23	2.000
Brutoloonmassa van de werkgever	1.500.000,00 euro	640.000,00 euro	60.000.000,00 euro
Maximaal aantal werknemers	5	3	200
Maximaal aantal werknemers per project	5	3	10
Maximaal bedrag per werknemer	Bruto-maandloon	Bruto-maandloon	Bruto-maandloon
Maximaal totaal bedrag per werkgever	15.000,00 euro	6.400,00 euro	600.000,00 euro

8. Hoe van de vrijstelling genieten?

De procedure bestaat uit drie informatiefasen naar:

- de werknemers,
- de FOD Economie,
- de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

8.1. De werknemers inlichten

In de eerste plaats informeert de werkgever zijn werknemers over de criteria en de interne toekenningsprocedure(s) van innovatiepremies.

Daarna, telkens een innovatieproject beloond wordt, licht hij alle werknemers van de onderneming in dat een premie voor dit project toegekend wordt.

De werkgever is vrij om het instrument te kiezen dat door hem het best geschikt beschouwd wordt om zijn werknemers in te lichten. Bv. "ad valvas", via het intranet, via het ondernemingsmagazine, via een elektronische of papieren nieuwsbrief.

8.2. Het formulier van de FOD Economie

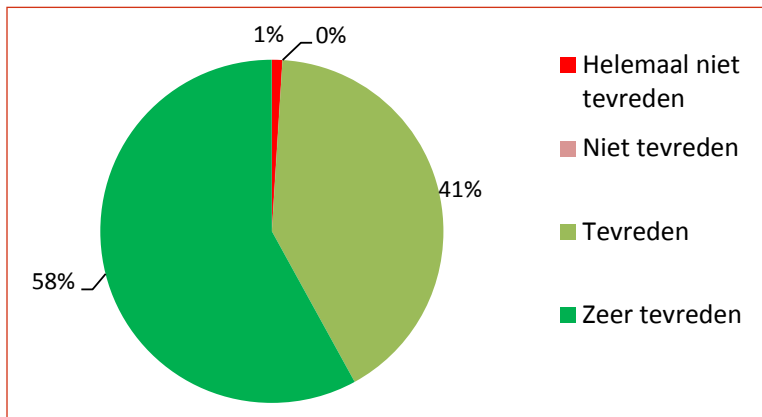
De werkgever deelt de inlichtingen over de innovatie aan de FOD Economie mee via een gestructureerd en gebruiksvriendelijk formulier dat hij kan downloaden:
<http://economie.fgov.be/innovatiepremie>.

De FOD Economie beoordeelt de geldigheid van de aanvraag aangaande de innovatieve aspecten. Zo nodig vraagt hij bijkomende inlichtingen. Hij deelt zijn beoordeling alsook het dossiernummer dat gecommuniceerd moet worden aan de RSZ, snel mee (gemiddeld 2 weken).

De ondernemingen die gebruikmaken van deze maatregel zijn tevreden over de dienstverlening van de FOD Economie, zoals blijkt uit de resultaten van de tevredenheidsenquête van 2014.

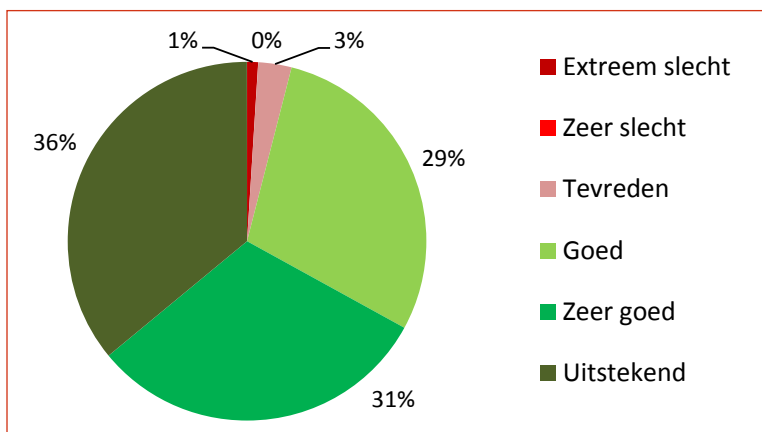
"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Figuur 4. Resultaten van de tevredenheidsenquête – Dienstverlening van de FOD Economie.

Bron: FOD Economie.

Figuur 5. Resultaten van de tevredenheidsenquête – Antwoordtermijn van de FOD Economie.

Bron: FOD Economie.

8.3. Een e-mail naar de RSZ

De werkgever deelt, op eigen initiatief, de volgende inlichtingen mee aan de RSZ:

1. de namen en het identificatienummer van de Belgische sociale zekerheid (INSZ) van de begunstigden van deze premie,
2. de bedragen van deze premie,
3. het dossiernummer van de FOD Economie.

Deze mededeling gebeurt per e-mail op het adres innovatiepremies@rsz.fgov.be binnen de maand die volgt op de toekenning ervan.

22

Zodra de RSZ alle gegevens voor het kalenderjaar heeft, berekent hij de drempels en controleert de naleving ervan.

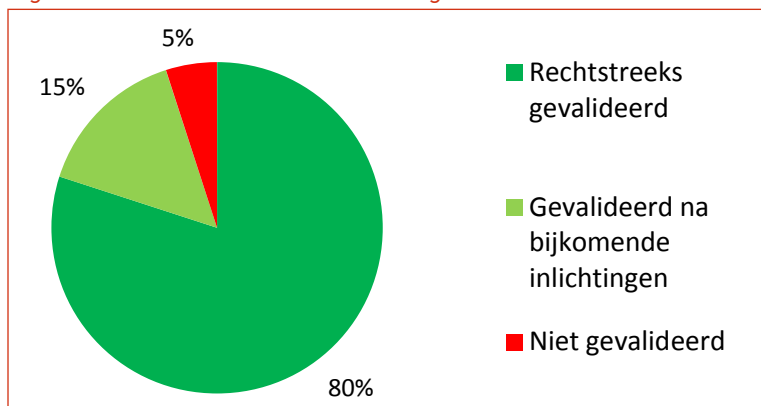
9. Wat zijn de statistieken?

Gedurende de eerste 11 dienstjaren (2006 tot 2016), heeft de FOD Economie meer dan **12.500 aanvragen** ontvangen. Ze werden ingediend door **993 ondernemingen**. Gemiddeld genomen wordt 95 % van de aanvragen goedgekeurd.

In 10 jaar (2006 tot 2015) werden meer dan 22.000 werknemers beloond met een innovatiepremie van een gemiddeld bedrag van ongeveer 1.500 euro.

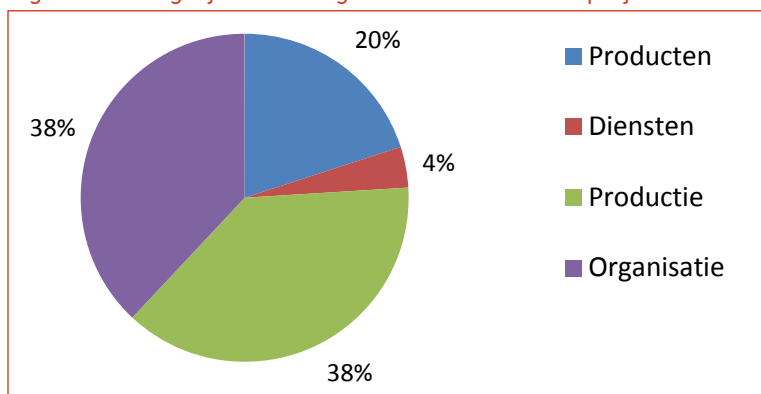
"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Figuur 6. Resultaat van de beoordeling door de FOD Economie.

Bron: FOD Economie.

Figuur 7. Draagwijdte van de gevalideerde innovatieprojecten.

Bron: FOD Economie.

10. Nuttige adressen

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

Afdeling Kwaliteit en Innovatie

Dienst Normalisatie en Competitiviteit

North Gate, 2e verdieping

Koning Albert II-laan 16

1000 Brussel

Telefoon: 02 277 80 20

e-mail: innovatiepremie@economie.fgov.be

website: <http://economie.fgov.be/innovatiepremie>

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

Directie voor Bijzondere Toepassingen

Victor Hortaplein 11

1060 Brussel

Telefoon: 02 509 34 15

e-mail: innovatiepremies@rsz.fgov.be

website: https://www.socialsecurity.be/employer/instructions/dmfa/nl/latest/instructions/salary/particularcases/innovation_advantages.html

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Bezoek onze websites

- <http://economie.fgov.be>
- <http://statbel.fgov.be>
- <http://ecodata.mineco.fgov.be>
- <http://belac.fgov.be>

Ontdek onze statistische portalen

- Arbeidsmarkt
- Conjunctuur
- Gezondheid
- Landbouw
- Landen
- Leefmilieu
- Mobiliteit

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr. : 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>